

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ**

вул. Московська, 8, корп. 30
м. Київ-601, 01010, Україна
тел.: (044) 254-23-31
факс: (044) 254-23-31

Україна

**NATIONAL SECURITIES
AND STOCK MARKET
COMMISSION**

Building 30, 8, Moskovska St.,
Kyiv-601, 01010, Ukraine
phone: (044) 254-25-70
fax: (044) 254-25-70

17.04.14 № 09/01/7168/НК

На № _____

**Професійна асоціація реєстраторів і
депозитаріїв**

01133, м. Київ, вул. Щорса, 31, пов. 5

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку на ваш лист від 28 січня 2014 року № 19 щодо порядку виплати доходів за цінними паперами повідомляє.

Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про акціонерні товариства» дивіденд - частина чистого прибутку акціонерного товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів.

Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами.

Пунктом 7 частини восьмої статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України» визначено, що до виключної компетенції Центрального депозитарію належить, в тому числі отримання доходів та інших виплат за операціями емітентів (у тому числі тих, що розміщені та обертаються за межами України) на рахунок Центрального депозитарію, відкритий у Розрахунковому центрі, для їх подальшого переказу отримувачам.

Відповідно до частини п'ятої статті 20 Закону України «Про депозитарну систему України» Центральний депозитарій на підставі укладеного з емітентом договору може забезпечувати здійснення емітентом погашення боргових цінних паперів, а також виплати доходів за цінними паперами відповідно до компетенції щодо обліку цінних паперів, встановленої цим Законом, шляхом зарахування коштів, переказаних емітентом на грошовий рахунок, відкритий Центральним депозитарієм у Розрахунковому центрі, для подальшого переказу коштів з цього рахунку на рахунки отримувачів. Такі кошти не є власністю або доходами Центрального депозитарію, Розрахункового центру та депозитаріїв-кореспондентів.

Частиною 5 статті 30 Закону України «Про акціонерні товариства» визначено, що для виплати дивідендів товариство в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України, перераховує дивіденди Центральному депозитарію цінних паперів на рахунок, відкритий у Розрахунковому центрі з обслуговування договорів на фінансових ринках для зарахування на рахунки депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів

020070

ВХ. № 122 / 14
Віа 12.04.2014

для їх подальшого переказу депозитарними установами на рахунки депонентів або сплати депонентам іншим способом, передбаченим договором, а також для їх подальшого переказу депозитаріями-кореспондентами особам, які мають права на отримання доходів та інших виплат відповідно до законодавства іншої країни.

Законом України «Про депозитарну систему України» передбачено, що депонент - це власник цінних паперів, співвласники цінних паперів, нотаріус, на депозит якого внесено цінні папери, яким рахунок у цінних паперах відкривається депозитарною установою на підставі відповідного договору про обслуговування рахунку в цінних паперах, а також депозитарна установа, яка відкриває собі рахунок у цінних паперах на підставі наказу керівника цієї депозитарної установи.

Відповідно до пункту 5 розділу II Вимог до договору про обслуговування рахунку в цінних паперах, затверджених рішенням НКЦПФР 06.08.2013 № 1412, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02.09.2013 за № 1502/24034, договір про обслуговування рахунку в цінних паперах має містити умови щодо порядку виплати доходів, отриманих депонентом за результатами проведених корпоративних операцій емітента.

Згідно з пунктом 10 розділу VI Закону України «Про депозитарну систему України» власник цінних паперів, які були дематеріалізовані, зобов'язаний звернутися до обраної емітентом депозитарної установи та укласти з нею договір про обслуговування рахунку в цінних паперах від власного імені або здійснити переказ прав на цінні папери на свій рахунок в цінних паперах, відкритий в іншій депозитарній установі.

У разі якщо власник цінних паперів протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом не уклав з обраною емітентом депозитарною установою договору про обслуговування рахунку в цінних паперах від власного імені або не здійснив переказ належних йому прав на цінні папери на свій рахунок у цінних паперах, відкритий в іншій депозитарній установі, цінні папери такого власника (які дають право на участь в органах емітента) не враховуються при визначенні кворуму та при голосуванні в органах емітента.

Відповідно до абзацу 6 частини п'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, сплачують дивіденди безпосередньо до Державного бюджету України у строк не пізніше 1 липня року, що настає за звітним, у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, але не менше 30 відсотків, пропорційно розміру державної частки (акцій, паїв) у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій.

Відповідно до частини другої статті 1 Закону України «Про акціонерні товариства» діяльність державних акціонерних товариств та державних холдингових компаній, єдиним засновником та акціонером яких є держава в особі уповноважених державних органів, регулюється цим Законом, з урахуванням особливостей, передбачених спеціальними законами.

З урахуванням зазначених норм законодавства та на виконання вимог частини п'ятої статті 30 Закону України "Про акціонерні товариства", частини п'ятої статті 20 Закону України «Про депозитарну систему України», та з метою врегулювання питання щодо виплати доходів за цінними паперами емітентів у вигляді коштів НКЦПФР розроблено проект рішення «Про внесення змін до Положення про провадження депозитарної діяльності», схвалений рішенням НКЦПФР від 15.04.2014 № 494 (далі – Проект). Проект 17.04.2014 оприлюднений на офіційному сайті НКЦПФР з метою отримання пропозицій та зауважень.

Проектом передбачається наступне.

Якщо умовами договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм передбачено забезпечення Центральним депозитарієм здійснення емітентом виплати доходів за цінними паперами у грошових коштах емітент, Центральний депозитарій та депозитарні установи згідно з Правилами Розрахункового центру і Правилами та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію здійснюють такі дії:

емітент має забезпечити зарахування коштів, що підлягають виплаті депонентам депозитарної установи та клієнтам депозитарію-кореспондента, на грошовий рахунок Центрального депозитарію в Розрахунковому центрі. Емітент зобов'язаний надати Центральному депозитарію в порядку, встановленому договором, інформацію щодо фактично утриманої та сплаченої суми податку при нарахуванні доходів за цінними паперами;

Центральний депозитарій має забезпечити переказ коштів із свого рахунку в Розрахунковому центрі (не пізніше трьох робочих днів з моменту їх надходження та надання емітентом Центральному депозитарію документів, передбачених Правилами та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію) на рахунки депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів з одночасним наданням інформації про осіб, яким має бути здійснена виплата, зазначенням розміру коштів, що підлягає виплаті кожній із вказаних осіб, а також наданням отриманої від емітента інформації щодо фактично утриманої та сплаченої суми податку при нарахуванні доходів за цінними паперами;

депозитарні установи мають здійснити виплату отриманих від Центрального депозитарію коштів своїм депонентам відповідно до умов договорів про обслуговування рахунку в цінних паперах, укладених з ними;

депозитарії-кореспонденти мають забезпечити виплату отриманих від Центрального депозитарію коштів своїм клієнтам у визначеному законодавством порядку.

Кошти, зараховані на рахунки Центрального депозитарію, депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів як доходи, отримані за цінними паперами емітентів, не є власністю або доходами Центрального депозитарію, Розрахункового центру, депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів.

Якщо кошти, які надійшли на рахунки депозитарних установ, не виплачені депоненту через незалежні від депозитарної установи обставини у разі не вчинення таким депонентом необхідних дій для їх отримання, такі доходи протягом трьох місяців з дня їх надходження, якщо інший строк не

передбачений договором про обслуговування рахунку в цінних паперах, мають бути перераховані депозитарною установою на грошовий рахунок Центрального депозитарію у Розрахунковому центрі з одночасним наданням Центральному депозитарію інформації щодо осіб, які не отримали ці доходи, із зазначенням розміру доходів, для подальшого переказу коштів з цього рахунку емітенту для сплати власникам за їх зверненням до емітента з вимогою щодо виплати таких доходів.

У разі припинення дії договору про обслуговування рахунку в цінних паперах, укладеного між депозитарною установою та депонентом, кошти, які надійшли на рахунок депозитарної установи та не були виплачені відповідній особі, мають бути перераховані депозитарною установою на грошовий рахунок Центрального депозитарію у Розрахунковому центрі з одночасним зазначенням інформації щодо особи, яка не отримала ці доходи, із зазначенням розміру доходів, для подальшого переказу коштів з цього рахунку емітенту для сплати відповідному власнику за його зверненням до емітента з вимогою щодо виплати таких доходів.

Доходи у грошових коштах, які підлягають виплаті власникам цінних паперів, рахунки в цінних паперах яких обслуговуються депозитарною установою на підставі договору про відкриття/обслуговування рахунків у цінних паперах власників, укладеного з емітентом, виплачуються емітентом самостійно за зверненням такого власника з відповідною вимогою до емітента або депозитарною установою на підставі такого договору з емітентом, якщо його умовами передбачено надання зазначеної послуги, порядок і умови її надання.

Щодо виплати дивідендів інститутами спільного інвестування.

Відповідно до частини п'ятої статті 1 Закону України «Про акціонерні товариства» дія цього Закону не поширюється на акціонерні товариства, які створені, діють та припиняються відповідно до законодавства про інститути спільного інвестування.

Враховуючи зазначене, вищевикладені вимоги законодавства застосовуються в частині, що не суперечить вимогам Закону України «Про інститути спільного інвестування» (далі – Закон про ІСІ).

Відповідно до пункту 1 та підпункту 9 пункту 2 статті 17 Закону про ІСІ загальні збори можуть вирішувати будь-які питання діяльності корпоративного фонду. До виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішення про виплату дивідендів та затвердження їх розміру для закритого корпоративного фонду, якщо можливість їх виплати передбачена статутом такого корпоративного фонду.

Згідно з підпунктом 7 пункту 1 статті 34 Закону про ІСІ до компетенції наглядової ради належить визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів (для корпоративного фонду закритого типу).

Також, відповідно до пункту 1 та підпункту 3 пункту 2 статті 44 Закону про ІСІ особливості функціонування пайового фонду визначаються його регламентом. Регламент повинен містити порядок виплати дивідендів пайовим

фондом (для закритого пайового фонду, якщо така виплата передбачена його регламентом).

Підсумовуючи вищезазначені норми законодавства, вважаємо, що виплата дивідендів інститутом спільного інвестування може здійснюватися через депозитарну систему або емітентом самостійно.

Одночасно пропонуємо стосовно роз'яснення питань щодо відображення в бухгалтерському обліку всіх операцій депозитарної установи, пов'язаних із здійсненням нею виплат доходів за цінними паперами (в грошових коштах) депонентам, звернутися до Міністерства фінансів України.

Дана відповідь стосується виключно суб'єкта звернення, не є офіційним роз'ясненням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Член Комісії

О. Тарасенко